

Előfizetési árak:

Helyben:
Egy évre 6 korona
Félévre 3
Vidékre:
Egy évre 12 korona.
Félévre 6
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

DEBRECZENI FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik:
mindennap
hétfőn és ünnep után
való napon is.
—
Hirdetések díjszabása
szerint.
—
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

Szerkesztőség: Kossuth-utca 18. szám.
Telefon 139. szám.
A lap szellemi részét illető közlemények ide küldendők.

Főszerkesztő:
S A S E D E.

Felolvasó szerkesztő:
HARSÁNYI SÁNDOR.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 18. szám.
Telefon 139. szám.
Előfizetések, hirdetések és reklámközlemények itt vétetnek fel.

Fejérváry.

Debrecen, márczius 15.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter dolgában a közvélemény meglehetősen tájékozatlanságban van. Pár nappal ezelőtt lépett fel a hír, hogy a miniszter beadta lemondását a királynak. Nyomon követte ezt a czáfolat, melyben a félhivatalos lap e hírt alaptalannak jelentette ki. E czáfolat után Fejérváry Géza báró állítólag barátai előtt kijelentette, hogy ő senkit sem hatalmazott föl, hogy lemondása hírét megzáfolyja. Ilyen ellentétes hírek közt hanykolódva, nagynehezen lehet megállapítani annyit, hogy Fejérváry miniszter tényleg beadta lemondását ő Felségének: de az uralkodó, a kinek rendkívül kedves embere a honvédelmi miniszter, vonakodott azt elfogadni. Fejérváry Géza báró viszont ragaszkodik a lemondáshoz s a dolog most úgy áll, hogy a miniszter legalább tárczája letárgyalásáig megmarad hivatalában s azután csakugyan visszavonul.

Hogy a közügyekre tagadhatlan nagy veszteség Fejérváry miniszter távozása, az tagadhatatlan honvédségünk fejlesztésében hervadhatlan érdemei vannak a miniszternek, a ki hazafias lelke legjobb buzgalmával szentelte magát véderőnk felvirágoztatásának. Gavalléros tulajdonságai minden egyenes, szókimondó modora dacára nagy népszerűséget szereztek neki a Ház minden oldalán. S hogy az egész közvéleménynek mennyire szívéhez forrott a miniszter, az kitűnt betegsége alatt, amikor is az ország rokonszenve tüntetően nyilatkozott meg mellette.

Távozása okáról kalandos verziók keringenek. Legvalószínűbb, hogy a minisztert családja kérése bírja a visszavonulásra, mert övéi egészsége meggyöngyülésétől tartanak, ha nehéz munkáját tovább is végzi. De mondják azt is, hogy lemondásának oka — Horánszky Nándor kinevezésében keresendő. Fejérváry állítólag e kinevezésben a liberális veszedelmét látja. Nem is foglalkozunk most azzal, hogy igaz-e ez a hírlelés vagy nem; de sietünk arra rámutatni, hogy

sem Horánszky Nándor kinevezése, sem Fejérváry esetleges távozása a liberális veszedelmét nem jelenti. Horánszky Nándor megmutatta, hogy a szabadelvűség rá bizony számíthat. A fuzió óta ő a leglelkesebb munkása a párt összeforrásának. Ha tehát Fejérváry távozása esetleg bekövetkeznék is: a kormány szabadelvűségének meggyöngyülésétől nem tartatunk annál inkább, mert kevésbé liberális a Széll-kormány — már nem lehet. Sőt ha még egy néhány volt nemzeti-párti kerül a kabinetbe és Hegedüs után az egyedüli protestáns Darányi is menesztik, még az esetben is kürtölni fogják Széll Kálmán — liberálisusát.

A szabadság ünnepe Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, márczius 15.

Talán az ország egyetlen városa sem ünnepelte meg olyan imponzánssal az újjászületett Magyarország márczius 15-iki évfordulóját mint Debreczen hazafias közönsége s elsősorban lelkes ifjúsága. Azok a lázas előkészületek, melyek két hete foglalkoztatták az összes nyilvános testületeket és tanintézeteket, tegnap hatalmas arányú és lélekemelő ünnepegekben nyilatkoztak meg. A szabadság magasztos ünnepének évfordulóján lobogódiszt öltött az egész város s már a kora reggeli órákban ünnepi hangulat szállta meg az utca közönségét.

Az elemi iskolás gyermekektől kezdve föl azokig a boldog öreg honvédekig, kik saját hősiességük dicsőítését hallgatták tegnap ezer meg ezer ajakról mindenkié a lelkét átjárta a márcziusi napok emlékeztetének magasztos érzete. Az a nemzetiszínű kokárda, mely ezek mellén hirdette tegnap, hogy a magyar nagy ünnepet ül, az az óriási néptömeg, mely minden ünnepszínhelyét zsufolásig töltötte meg s az a gyönyörű, napfényes idő, mely — mintha a jóságos ég örömet mutatna volna külön-külön és együtt örök emlékeztetővé tették e napot ma is, mint minden esztendőben.

A különböző ünnepegekről tudósítónk az alábbiakban ad számot:

Az akadémiail tanári-kar.

A tegnapi nap első ünnepege a kollégium oratoriumában folyt le. Délelőtt 9 órakor, mikor az ünnepély kezdetét vette, előkelő közönség föl-

tötte meg a tágas imaterem pad-sorait. Ott láttuk Kiss Áron püspököt, a városi tanács képviselőit, Simonffy Imre polgármestert, Roncsik Lajos főszámvévőt, Oláh Károly tanácsnokot, Lengyel Imrét s még sok férfit városunk notabilitásai közül. A főiskolai énekkar által előadott *Nemzeti dal* után Csiky Lajos teológiai dékán olvasott fel igen szép emlékbeszédet, majd a kántus énekelte a *Hymnuszt*, később a *Szózatot* és ősz püspökünk fia, Kiss Pál szavalt tüzzel egy alkalmi költeményt. Az ünnepségen a tanári-kar s az ifjúság testületileg jelent meg s ott voltak a jó öreg negyvennyolcas honvédek is.

A Petőfi szobor előtt.

A vén kollégium udvarát már egy órákor nagy tömeg tette zajossá. Az emeletek folyosói is megteltek hölgyekkel és férfakkal vegyest. Az épület hátsó szárnyán, a Petőfi-szobor előtt, az emelet karfái mellett s a díszterem előtt mozogni sem lehetett. Pontban fél kettőkor zendített rá hazafias énekére a *Petőfi-dalkör*, a gyönyörű dal elhangzása után pedig *Milotay* István, az Irodalmi Társaság elnöke mondott ünnepi beszédet, mely a tegnap elhangzott összes szónoklatok közt legnagyobb hatást tett a hallgatókra. Majd *Hódy* Béla szavalt el érezes hangon a *Talpra magyart* s a *Petőfi dalkör* újabb éneklése után lejött a ünneplő közönség az udvaron felállított emelvény elé.

A kollégium udvarán.

Itt már négy-ötezer főnyi tömeg harsogó éljenzése reszkettette meg a levegőt, mikor a kántus éneke után *Zöld* Mihály esküdtfelügyelő befejezte lelkesült, hazafias beszédét. Utánna *Jakab* Lajos szavalt el gyönyörűen egyik ódáját s végül ismét a kántus énekelte óriási hatással.

A városháza előtt.

Ekkor következett az ünnepségszobor részese. Óriási tömeg rajzott sűrű tolongásban a lobogódiszba öltözött tőtéren át a városháza elé. A menet élén haladt a *tizenhárom* öreg honvéd, egyikük reszketeg kézzel tartotta magasra a mult idők dicső tanujelét, a puszka és ágyu-golyóktól befüstölt és átlukasztott zászlót; egy másik öreg bajtárs gyönyörűen festett és himzet új nemzetiszínű zászlót tartott magasra, reszkető kezében. Mögöttük haladt a kollégium ifjúsága, köztük mintegy százan magyar ruhában. S végül az óriási tömeg, mely sűrű hullámszával és tarkaságával imponzánssal látványt nyújtott. A *Munkás Dalegylet* éneke után *Nagy* Sándor mondott hazafias tüzzel előadott beszédet, majd *Kolozsváry* Mihály szavalt szépen a *Nemzeti dal*t. Végül az összes debreczeni dalárdák együttes éneke, a *Hymnus* zárta be a lélekemelő ünnepeget, mely után szótoszlott a mintegy tízezer főnyi tömeg.

A főreáliskolában.

A főreáliskolába gyönyörűen fel-díszített tornacsarnokában is igen előkelő közönség hallgatta végig a nagy időkről való kegyeletes megemlékezést. Az ifjúsági zenekar pontba tíz órákor kezdett bele. Nyitányában s ennek elhangzása után *Kardos* Albert dr. vezetőtanár mondta el a következő szép beszédet:

Csodálatosan bölcs nép volt az ókor görög népe. — Óshazáját darabokra szaggatta a tenger, felszigetekre és szigetekre; a kisebb tartományokat is járhatatlan hegyek, hajózatatlan vizek választották el egymástól; az idő folyamán még inkább szétszórták a görögök, három földrészen és mind a négy világtáj irányában találkoznak velök és telepeikkel. — De nemcsak a lakóhely emelt köztük válaszfalakat, hanem a származás a görög faj több törzsre oszlott, a melyek akárhogy keveredtek vérben, akárhányszor egyesültek politikában, mindvégig megtartották az eredet, a nyelvet, az életmódot, különbségeit. De a földrajzi tagoltságot, a néprajzi ellentéteket ellensúlyozta a görög nép oly intézményekkel, melyek kifejlesztették benne az egységet, az összetartozás érzetét, nagyra növelték benne a nemzeti öntudatot. — A bölcs görög nép vallásos szövetségeket létesített, vallásos ünnepeket rendezett, vallásos játékokat tartott, melyek az egység szálalival fonták körül a legtávolabbi gyarmatokat, az összetartozás kötelekeivel kapcsolták össze a legelütőbb néptörzseket. — A ki tagja volt valamely amfiktionának, a kit beavattak az elenizsi misztériumokba, a ki részt vett csak egyszer is az olimpiai versenyeken, az görögnek érezte magát, annak is maradt mind haláláig. Ezek a vallásos intézmények annál jótékonyabb hatással voltak, mert míg az amfiktionai ülésezett, míg az elenizsi misztérium ünnepelt, míg az olimpiai játékok folytak, addig szünetelt a harc, elcsillapult a viszály, békésen érintkeztek a legadázabb ellenfelek is.

Pájdalom, a vallásnak ma már nincs meg ez az egybefoglaló, ez az összeolvasztó ereje. A mely nép a maga szerte-húzó társadalmi osztályait, a maga különböző foglalkozásu, eredetű és felekezeti lakosait egyesíteni akarja, a mely ország a maga különböző részeit, más-másfelé gravitáló vidékeit összekarja forrasztani, annak vidékeit más, maig is hatásos erőt kell e célra felhasználnia. A hazafias érzés a nemzeti öntudat ez, a melyet dicső történelmi események felújítása, nagy nemzeti eszmék ünneplése fejleszthet ki és tartat folytatón ebrén szívünkben. Az országos, az általános nemzeti ünnepek hozhatják össze a társadalom különböző rétegeit, az urat és parasztot, a polgárt és munkást, azok tetteiket le politikai pártokkal párbafoz kardjaikat és mérgezett gyauu nyilait, azok engesztelhetik ki halálos ellenfeleket is, szóval a nemzeti ünnepeken szállhat közénk isteni béke, valósulhat meg a tregga dei, a nemzeti ünnepeken forrhat egybe lelkünk, dobbanhat össze szívünk.

Ennek az egybeforrasztó, összeolvasztó hivatásnak egyetlen nemzeti ünnep sem felelhet meg annyira, mint márczius 15-e. E napot, ha magától nem fejlődött volna ünneppé, azza kellett volna rendelniük bölcs belátásu államférfiainknak. E napot a szabadság, egyenlőség, testvériség magasztos eszméi szülték, a magyar nemzetnek legragyogóbb lángelméi, Petőfik és Jókaiak dajkálták, a magyar nemzet reményei és csalódásai szenteltek meg. E nemzeti ünnepnap magvat vihar vetette és ha-

Halmágyi Sámuel

női felöltő áruházába

megérkeztek a legújabb tavaszi felöltők.

Dus választék! Rendkívüli olcsó árak mellett!

talmas fáját, a mely gyökérszálaival át, meg átfogja az egész országot, csak eget asapkod, földet rengető vihar sodorhatja ki. De, hogy a világgusztító zivatar se találjon bennünket készületlenül, üljük és ünnepeljük, magasztaljuk fel és szenteljük meg március 15-ét, az egységes hazafias érzés, a közös nemzet öntudatos örök kiapadhatatlan forrását.

Az ünnepi beszédet követő zúgó tapsvihár után *Grósz* Zoltán önképző elnök mondott gyönyörű emlékbeszédet, majd *Papp József* szavalta el a Talpra magyart. A zenekar precíz működése után *Hegedűs* György tartalmas felolvasás, ezután *Czobor* László hatalmas szavalata, *Szabó* Mihály irodalmi értekezése, *Gottlieb* Márton gyönyörű szavalata és az énekkar *Hymnus*-a következett s majd a zenekar indulójával ért véget a lélekemelő ünnepség.

A Svetits-intézetben.

A Svetits-intézet nagytermét délelőtt tizenegy órakor igen előkelő közönség töltötte meg. Először az énekkar énekelt, majd *Szombathy* Margit olvasta fel pályanyertes dolgozatát a nagy napról. Zajosan megéljenezték úgy őt, mint a nyegyedéves tanítóképzésnek énekét. *Glück* Irma, ki szintén pályadíjat nyert szaválásával, gyönyörűen adta elő *Várady* Március 15. című költeményét. *Biró* Irén is szépen szavalt, s nagyon ügyesen kísérték szaválatait zenevel *Korda* Róza, *Térey* Vilma és *Horváth* Klári, *Major* Juliska szép tehetségre vallott szaválata után ismét a vendékek énekeltek s ezután következett csak a program legkiemelkedőbb száma, a *Kovács* Eta szavalata, kinék gyönyörű szaválási képességét óriási tapsviharral jutalmazta a közönség. Itt is a *Rákóczy*-induló eléneklése zárta be a szépen sikerült ünnepséget.

A kereskedelmi tanintézetben.

A Kereskedő Társulat hatalmas dísztermében is impozáns ünnepély folyt le. A széksorokat különösen a díszes hölgyközönség töltötte meg. Fél tizenegykor kezdett bele a *Hymnus* énekében az énekkar, majd *Rochlitz* Miklós mondott igen szép elnöki megnyitót. A zenekar program száma után *Kovács* Lajos szavalta el a Nemzeti dalt és *Balogh* Ilonka kísérté zongorán a női tanfolyam bájos hallgatóinak gyönyörű *Tinódi dalát*. *Katz* Adolf olvastatta fel szép értekezését Március 15. idusról, *Engel* László hegedülte el meghatóan s feltűnő tudással a „Boka kesergő-jét” melyet *Bayer* János zongorán, kísért harmonikusán. *Bende* Pál szavalata *Benedek* János hazafias versét, majd a zenekar által előadott népdalegyveleg után *Kertész* Kálmán szavalt hatással. A *Rákóczi*-indulónak *Jamnik* Etus zongorajátékától kísért akordjai után véget ért az ünnepély.

A katolikus főgimnáziumban.

A kegyes tanítórend főgimnáziumának ünnepélye a templomban tartott szent misével kezdődött. Kilenc órakor a *Hymnus*-t kezdte énekelni az énekkar, majd *Nagy* Vilmos tanár olvasott felfélekeztet március 15-ről. *Kabdebó* Kálmán szavalta el hatással a „Magyarok Istenét”, ezután az énekkar dalolt és *Unger* József olvasta fel a szabadságharczából merített tárgyú rajzát. Legnagyobb hatást keltett *Lippe* Árpád szavalata. A *Láng* tanár által precíz szervezett és betanított énekkar *Szózat*-a zárta be az emlékünnepelet, melyen igen nagy közönség volt jelen.

A többi ünnepségek.

Kegyeletes megemlékezéssel áldozott március 15. idusa emlékeztetének a *Dóczy*-intézet növendékserege, mely igen szép műsorral lelkesítette a díszes hallgatókat. — Az *isz. elemi iskola* növendékeinek ünnepe a kápolnái utcai segédimházban folyt le és istentisztelettel vette kezdetét. — Az *ág. hitv. ev. iskola* ünnepségét *Folster* Adolf tanító rendezte s a műsor valamennyi száma sikerült.

A *mester* utcai leányiskolában s az összes tanintézetekben tartottak ünnepélyek a tegnapi nap folyamán, melyekről azonban térszűke miatt külön-külön nem emlékezhetünk meg.

József főherceg és Risztics kapitány

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, március 15.

Bessenyei Ferenc beszélt el a háznagy irodában:

Hires nevezetes huszár volt életében Risztics kapitány. A nevét gyakorta emlegette az egész armádia. A huszárok mint féltiszt bálványozták, a bakák elleben tisztjeikkel együtt gyűlöltek és nem ok nélkül. Mert a milyen igazán testestől-lekestől való huszár volt Risztics épügy lenézte a bakákat és mi több a huszárba is belenevelte ezt a lenézést és kicsinylést, a mi az önéretüket erősen nevelte ugyan, de valószínűsággal veszedelmesekké váltak a helyőrség gyalogságára.

— Tud meg vakapid — szólott az unjonchuszárnak — hogy most az Isten katonája lettél! Az uristen legelőször is a huszárt teremtette. Egy millió esztendő, mulva jött csak az első baka a világra!

József főherceg egyszer helyőrségi szemlét tartott kíséretében és a szemlére kivonult a Risztics százada is.

A népszerű főherceg meglát a században egy hatalmas, dőlecező legényt, Feléje megy és megszólítja.

— Hogy hívják fiam?

A huszár hallgat.

— Nem érted fiam? Azt kérdem mi a neved?

A huszár egyre csak hallgat.

— Talán süket vagy fiam, vagy néma.

— Nem vagyok kérem sem süket, sem néma.

— Hát miért nem felelsz?

— Mert, hogy azt mondta a Risztics kapitány, hogy a közhuszárnak olyan rangja van, miut egy bakaezredesnek. Szóba se kell állania vele!

A főherceg mosolygva veti szét a köpenyét és így szól:

— No fiam. De én generális vagyok azt láthatod!

— Igenis kérem alásan, de nekem is három csillagom vagyon, szakaszvezető vagyok és az én rangom akkora, mint a bakagenerálisé!!

Az egész környezet elszörnyűködött. Csak József főherceg mosolygott még mindig. Odahívatta Risztics kapitányt s így szólott:

— Nagyon szép kapitány ur, hogy így növeli a legénység önéretét, hanem kissé a tulságba viszi! Egy kissé lejjebb fogom.

A kapitány megdöbbenve nézett a főhercegre, majd a századára. A főherceg intett. Risztics távozott — a szebaáriustomba.

Nyolcz napig gondolkozott ott lenni a huszárönéretben.

UJDONSÁGOK

* **Március 15-ike a fővárosban.** A főváros hazafias polgársága, az egyetemi hallgatóság és a fővárosi iskolák ifjúsága — mint budapesti tudósítónk *telegrafálja* — kegyelettel ünnepelte meg a márciusi nagy napok emlékeit. A nemzeti ünnep alkalmával az összes középületekre

és számos melléképületre kitűzték a nemzeti lobogót. A hideg, de nap-sugaras időben valóságos zárandoklás indult meg a fővárosi vígadó felé, a hol a Mügyetemi-Kör a joghallgatókkal együttesen rendezte a matiné. Kevéssel tíz óra után mély esőndben a Daloskör élénkelte a Szózatot, melyet a nagy közönség áhitattal hallgatott. Az ünnepi beszédek következtek ezután, melyeknek elhangzása után *R. Maróthy* Margit Petőfi a „Csárda romjai” című költeményét szavalta el. A záróbeszéd után az énekkar a Szózatot énekelte el és ezzel az ünnepély véget ért.

* **Fejérváry — marad.** A késő éjjeli órákban vesszük *budapesti* tudósítónktól a táviratot, hogy *Fejérváry* honvédelmi miniszterhez a király tegnap magánkéziratot intézett. Ennek kapcsán *Fejérváry* tegnap délelőtt magánkihallgatáson volt a Felsőházban. A kihallgatás után *Fejérváry* a miniszterelnökhöz ment és kijelentette, hogy *Ő felsége kivánságára megmarad állásában*. Politikai körökben a hír nagy megnyugvást keltett. *Fejérváry* maradása a király közbelépésének tulajdonítandó *Fejérváry* és *Horánszky* között e szerint animozitásról többé nem lehet szó. *Fejérváry* egyébként tegnap délben meglátogatta *Horánszkyt*.

* **Istentiszteletok.** Ma, vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: A nagytemplomban *Kovács* Zsigmond segédlelkész. A kistemplomban *Biró* János s. lelkész. A Kosuth utcai templomban *K. Tóth* Kálmán lelkész. Az ispotály templomban *Mitrovics* Gyula. A szegényházban *Hajdu* Zsigmond püspöki titkár. A csapókerben *Kovács* János népiszkolai felügyelő.

Az ágost. hiv. evang. templomban délelőtt 10 órakor *Materny* Lajos főesperes tart istentiszteletet.

A róm. kath. templomban: Délelőtt 6 órakor szent mise, tartja *Szabó* István. 7 órakor szentmise, tartja *Pák* Emil. 8 órakor szentmise a gymnasiumi növendékek részére. 9 órakor nagymise, melyet dr. *Wolafka* Nándor v. püspök celebrál segédlettel, utána szent beszédet mond *Pák* Emil. Haromnegyed 11 órakor szentmise a Svetits-zárda s az elemi iskola részére, tartja *Mo'nár* K. Dezső h. igazgató. Fél 12 órakor szentmise, mondja *Nyári* Ignác. Délután fél 3 órakor Keresztény tanítás, tartja dr. *Wolafka* Nándor v. püspök. 3 órakor keresztúri ájtatosság, utána *Rózsafüzér*. 5 órakor *Jézus* Szive társulat hónapos ájtatosság, szentbeszéd és körmenettel.

* **A szervezeti szabályzat módosítása.** Régen terve van véve, hogy a város szervezeti szabályzatát módosítani fogják. Legelőnyesebb változtatást eszközölnék a rendőrség szervezetére vonatkozólag, mert valószínű, hogy a csendőrséget behozzák a külterületre, mely eddig a mezőrendőrség hatáskörébe tartozott. Erre vonatkozólag a rendőrség bűnügyi osztályának tisztviselő-kara tegnap délután *Végh* Gyula tb.-főkayitány elnöksége alatt értekezletet tartott s a már kidolgozott szervezeti sza-

bályzatot némi módosítással elfogadta. A szervezeti szabályzat módosítását és kidolgozását eszközölő nagybizottság tegnap délelőtt *Komlóssy* Arhur főjegyző elnöklésével tartotta első értekezletét. Beható eszmecsere után általánosságban körvonalazták az egyes kérdéseket. Részletes tárgyalásra azonban még nem került a sor.

* **A rendőrség és a „bigli”-bank.** Már említettük, hogy egy városi bizottsági tag feljelentést tett a rendőrség bűnügyi osztályánál az úgynevezett „bigli”-bank ellen, mely egyike a legveszedelmesebb hazárdjátékoknak s állítólag javában virágzik a *Bika*-szálló egyik termében. A rendőrség a legnagyobb erélyvel fogantatosította a vizsgálatot s a legszigorúbban ellenőrzi a *Bika*-szálló összes termet. Ennek a rendkívül szigorú ellenőrzésnek meg lesz az eredménye és remélhető, hogy a „bigli”-bank napja örökké leáldozott.

* **Március 15. és a kereskedő ifjak.** A kereskedőifjak Önképző Egyesülete tegnap esti feikünnep órákor emlékünnepelet rendezett a *Kereskedő Társulat* dísztermében. Az estélyen igen díszes közönség volt jelen, melynek érdeklődés főként *Dr. Bakonyi* Samu országos képviselő alkalmi felolvasására irányult. Ezt a felolvasást, melynek minden sora telve volt szebbnél-szebb gondolatokkal s hazafias eszmékkel, zúgó tapsvihár követte. Sokat éljenezte a jelenlévő nagyközönség *Rais* Erzsike urhölgyet, valamint *Groskó* György és *Szabó* József egyesületi tagokat, kik mindannyian szavalattal működtek közre az ünnepségen. Szép és precíz énekléssel töltött be két műsorszámot az egyesület dalköre. A tíz órakor végződött estély után társas összejövetel volt az „*Angol Királynő*” éttermében, melyet éjfélig tartó tánc követt.

* **A zsebmetszők szüretje.** Nemcsak a hazafias érzelmű polgárok, hanem a zsebtolvajok is örömmel köszöntik a szabadság ünnepét. Az ilyen ünnepség a tolvajok eldorádója szokott lenni. Ilyen alkalommal nagy tömeg hullámzik az utcákon s az enyveskező zsebmetszőknek bő alkalma nyílik művészetük érvényesítésére. Sok panasz érkezett a rendőrségre, de mind csak apró tolvajlások voltak. A rend éber óre egy pár tolvajt tetten is értek, a mint ki akarták halászni a lelkesülő polgártárs zsebéből az erszényt. Ezeket menten hívőrsre tették.

* **A tanári kongresszus.** A jövő hónap 2. és 3-án megtartandó orsz. református kongresszusra érkező vendégek elszállásolási költségeihez ujabban hozzájárult *Simonffy* Imre polgármester 20, gróf *Degenfeld* Sándor 10 koronával, *Roncsik* Lajos főszámvévő pedig egy vendéget lát el. *Oláh* Károly tanácsnok az elszállásoló-bizottság elnöke kéri a közönséget, hogy a további adományokat minél előbb kezeihez juttassa és hogy minél többen ajánljanak fel elszállásolásokat és fogatokat.

* **Az iparos ifjúság emlékünnepele.** Az iparos ifjúság önképző egyesülete március 15-iki emlék ünnepélyét ma vasárnap délután 4 órakor tartja meg az „*Iparos Otthon*” dísztermében a következő műsorral: 1. Szózat éneklés az egyesületi dalárdá. 2. Talpra magyar *Rudó* An-

3.65 frtig, — valamint állandóan legújabb fekete, fehér és színes „Hennebergi-selymek, 60 krtól 14 frt 65 kr-ig — méterenként — sima, sávos, koczkás, mintázott damast stb.
 Menyasszonyi-selymek . . . . . 65 krtól — 14 frt 65 krig.
 Selyem-damasztok . . . . . 65 „ — 14 „ 65 „
 Selyem-bastruhák, uszályos .8 frt 65 „ — 42 „ 75 „
 Foulard-selymek nyomtatott . . . . . 60 „ — 3 „ 65 „
 Bál-selymek . . . . . 60 „ — 14 „ 65 „
 Selyem-grenadinok . . . . . 80 „ — 7 „ 65 „
 méterenként vám- és bérmentesen házhoz szállítva. — Minták postafordultával.
 Schweizban levélporto duppla.

G. Henneberg, selyem-gyáros, Zürich (cs. és kir. udvari szállító.)

Foulard-selymek 60 kr.-tól

taltól, előadja Króh Vilmos egyleti tag. 3. Felolvasás tartja, dr. Kőrös Kálmán egyleti titkár. 4. Arató dal — kettős — éneklék, Györffy Károly és Gorrik Miklós egyesületi tagok. 5. Petőfi Horiobágyon melódráma előadja, Kalitzky Ernő egyleti tag zenekeisérettel. 6. Hymnusz éneklék, az egyesületi dalárda zenekeisérettel: Pásztor Gyula, Piribauer Ferencz, Rásó Lajos, Hora Ferencz, Németh Dániel, Hora Károly, Bogdán Zoltán urak által. Belépti-jegy 20 fillér, gyermekjegy 10 fillér. Idény és tiszteletjegyek érvényesek.

x **Modern 6 szoba**, előszoba, mellékhelyiség kiadó. Szent-Anna-utca 48. szám.

x **Hol szórakozunk vasárnap és általában?** Vasárnap este, e hó 16-án, a katonazenekar új műsorral hangversenyt rendez a Dréher-söresarnok tőlkert éttermében. Óriási választék különféle finnyez ételekből, frissen esepoit korona-sör, a la pilseni, a nap minden órájában kapható. Sőt színház után friss sört eskis Márkus nál kaphatunk.

x **A Korona Takaré- és Hitel-szövetkezet** 1902. évi január hó 1-én megnyitotta a 2-ik évtársulatát. Ezen új évtársulatra a beiratkozások a szövetkezet Piacz-utca 6 szám alatti helyiségében eszközölhetők. Minden törzsbetét után hetenként 1 korona fizetendő. Az intézet előnye: törzsbetétei 6 százalékos jövedelmeznek, kötelező hetibefizetésekkel előmozdítja a takarékoságot és hogy minden törzsbetét után 200-260 korona kölcsön igényelhető. Kölcsönök adatnak, kezesség mellett betáblázásra és biztosítékul elfogadható értékekre. Az első évtársulatra beiratkozott 742 tag, heti 3572 korona befizetéssel. A befizetett tőke 163,048 korona. A szövetkezetbe ez idő szerint még mulasztási illeték nélkül lehet belépni.

x **Bajor à la Pschorbräu-sört** csapolnak a Dréher-söresarnokban vasárnap a reggelizés és délutáni uzsonnához. Bécsi virsli, „Csángó vetreze”, malacizotokány és sok különleges uzsonna áll rendelkezésre.

kesztő olvasott fel azután röviden a sajtószabadságról, jeles kollegánkat hazafias tüzzel megirt dolgozatáért sűrű díjzáróval jutalmazták hallgatói. Végül a dalkör énekelte el a Nemzeti dalt és a Rikóczy-indulót s ezzel a hangverseny véget ért. Következett a társasvacsera, melyen mint egy háromszázán vettek részt. A három fogásból álló vacsera után tánczra perdült a nemes ifjúság s éjjel-utánig vígan áldozott *Terpszikhórak*.

SZÍNHÁZ és ZENE

— **(Ünnepi előadás.)** Március idusának tiszteletére *Verő* alkalmi színműve a „*Hadak útja*” került színpadra. A színház zsufolásig megtelt lelkes ifjúsággal és hazafias közönséggel, mely emelkedett hangulatban nézte végig a darabot. Maga az előadás nagyon pongyola volt. Hanyag rendezés, óriási összevisszaság és szerep nem tudások jellemzik a tegnapi ünnepi előadást. Meglátszott, hogy a darabot csak hamarjában kapták elő és immel-ámmal készültek reá.

— **(Komjáthy nyári állomása.)** Komjáthy eperjesi vendégszerelése nem várt eredménnyel járt. Komjáthy ugyanis átrándult Tátrafüredre, a hol a szinkör felépítésével foglalkozó lőseki bank képviselőjével meg egyezett, hogy nyáron át az új szinkörbe fog működni. A szinkör valószínűleg a jövő évre elkészül.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Színész kontra igazgató.** Komjáthy János, a debreczeni színház népszerű direktora kemény legény, nemcsak kiváló színész, de — meg kell adni — vaskezű direktor, aki féken tudja tartani a társulatot. De van egy nagy hibája is János barátunknak, nagyon idulatos. Jó „fiu” egyébként, de ha egyszer megbosszantják, hajthatatlanul szigorú és kegyetlenül el tud bánni társulatának egy-egy engedetlen tagjával. A múlt hónapban ifj. Szathmáry Árpáddal támadtak némi differenciái és az ügyet a színháznál már szokásban levő belső és külső intrikák annyira elmérgesítették, hogy Szathmáry a büntető járásbíró elé vitte a különben egész ártatlan ügyet. Komjáthyt, ugy látszik Szathmáry *jóbarátai* egy kissé ugratták és az amugy is heves tempamentum direktor — beugrott. A beteg Szathmárynak, aki nagyfokú rekedtsége miatt napokig nem tudott szerepet vállalni, levelet irt és kissé nagyon megtalálta nyomni a pennát, egyik másik kifejezésében. Szathmáry ezt nagyon (talán tulságosan nagyon) a szívére vette és — becsületsértési pört akasztott a direktor nyakába. A részletekre nem akarunk kitérni. Ártatlan kanapé pör az egész, a mi a művészek világában a kulcszák mögött nap-nap után előszokott fordulni és ha az intrika nem játszik közbe, rendszerint békésen szokott elsimulni. Elég az hozzá, tegnap szombat délután tárgyalta a Szathmáry-Komjáthy becsületsértési pört *Ferenczy* Lajos büntető járás-

bíró. A tárgyalás elég érdekes volt. A hallgatóságot három száz újságíró képezte, megjelent két fiskális, a panaszos és vádlott képviselőtében és kronologikus pontossággal megjelent a *vádlott* Komjáthy igazgató feltűnően ünnepélyes, de — a mint Jánostól már megszoktuk folyton mosolygó ábrázattal, Es János barátunk kitétt magáért. Olyan hatalmas védő-beszédet tartott a maga igaza mellett, hogy szinte tapsra ragadta a hallgatóságot. Olyan páthaszszal adta elő a maga igazságát, mintha Hamlet-et játszotta volna el a tőle megszokott művészetével. . . . Ázaz — bocsánat — nem kritikát írunk most, tehát félre az esztetikával! — A tárgyalás prózai vége az lett, hogy a bíróság új tanak kihallgatása végett, elnapolta a tárgyalást. Ajánljuk, ugy Jánosnak, mint kedves *Szaty* barátunknak, hogy az újabb határnapig — béküljenek ki és legyen alkalmi Szathmáry Árpádnak a debreczeni közönségtől a színpadról, ahol annyi sikert aratott, méltó módon elbuesuzni.

NYILTÉR.

Debreczen sz. kir. város tek. Arvaszékétő néhai

Szöllőssy György

ékszerész

hagyatékához tartozó összes árukat s követeléseket megvásárolván,

a leltározott követelések

a mai naptól kezdve, a városházával szemben levő régi helyiségben, ottani megbízottam kezéhez fizetendők. Ugyanott az

ékszerek, órák és ezüst-nemüekből

álló áruraktárt darabonként és nagyobb mennyiségben is kiárusítom.

A boltberendezést, műszereket eladom. Az üzlethelyiséget minden órán kiadó.

Tisztelettel

Löfkovits Arthur.

Laptulajdonos: Újkefalva-nyomda.

Ügynökök

megbízhatók, kik építőmesterek és magánfelek közt ismerettséggel bírnak, keresztetnek szabadalmazott ablakredőnyök, fa- és vászonrollók, amerikai önműködő rollók, rolló-ládák, szállodák és vendéglők, valamint csomagszállítók részére rolló-védevények elárúsítására

Goldschmied & Kussi-nál, Prága VII.

E szakmában legnagyobb telep. Gyár gőzerőre. Kitértetve 20 arany-, ezüst- és állami érmekkel.

Mödlingi czipőárak raktára.

Ajánlja ujonnan beszerzett dus készletét mindennemű

férfi, női és gyermek-czipőkben,

melyek a legújabb divat szerint készültek s feltűnően olcsó, minden czipő talpába bevészt gyári áron árusítatnak.

KRAUSZ VILMOS

„Turul” czipőgyár részvénytársaság képviselője.

3251. szám.
1902.

Pályázati hirdetmény.

A városi színháznál lemondás folytán f. évi május hó 1-ével megüresedő **gépész állásra**, mely havi utólagos részletekben fizetendő 1200 korona évi fizetés és évi 240 korona lakbérilletmény élvezetével van egybekötve, ezennel pályázat hirdetettik.

A városi tanácshoz címzendő és sajátkezűleg írott pályázati kérvények f. évi **április hó 2-ik napjának d. u. 5 órájáig** adandók be a polgármesteri hivatalhoz s melléklendők: **egy a gőz-, mint a villamos gépek kezelésére képesítő bizonyítványok és illetve okmányok, eddigi alkalmazását igazoló bizonyítványok és erkölcsi bizonyítvány.**

Előnyben részesül, aki már valamely színháznál hasonló alkalmazásban megfelelő eredménnyel működött.

A színházi gépész szolgálati tekintetben a színház-felügyelő tanácsnoknak, műszaki tekintetben pedig a mérnöki hivatalnak lesz alárendelve s köteles leendő saját szerszámaival, de a város által adandó anyagból a színháznál előforduló mindennemű lakatos és egyéb szakmájába vágó munkát, minden munkadíj igénylése nélkül elkészíteni, mely irányban a pályázati kérvényben kötelezettség vállalandó.

Debreczen, 1902. márcz. 13.

A városi tanács.

Utazásnál igen czélszerű.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyi hatóság által megvizsgálva.

Bizonyítvány
Bécs, 1887. július 3.

Kalodont

nélkülözhetlen
FOG-CRÉME.

A fogak tisztántartásához a fogviz egyedül nem elegendő. A foghúrra lerakódó mindennemű közpödmények és ártalmas anyagok eltávolítását csak mechanikai tisztítással, összekötöttesben egy olyan felfrisítő és antiseptikus ható fogcrème használatával lehet csak elérni, mint a minőnek eredményos használata következtében a „Kalodont” minden művelt államban elismerték.

MULATSÁGOK.

A „*Petőfi Dalkör*” estélye. A *Petőfi Dalkör* tegnap este ünnepi estélyt rendezett a Bika-disztermében. Az estély műsora elejétől végig igen érdekesítő volt. Magyarai testvérek nyitánya után a dalkör adta elő Huber „Honfidal”-át, majd dr. Király Péter olvasta fel „Csengeri apó czimű költeményét. Ismét a dalkör szerepelt egy számmal, a „Buesu” elénekülésével, mely az összes előadott darabok közül a legnagyobb hatást keltette. *Móricz* Pál lapszer-

Első KORONA áruház

debreczeni Simonffy-utca 1. (Városi bérház.)

Ajánlja rendkívül nagy raktárát diszműtárgyakban és gyermekjátékszerekben minden versenyt kizáró első árakban és pedig:

Gyermekkoscsik, 3 és 4 kerekű 10 kor. feljebb.
Börtárczák 14 fillértől 4 koronáig.
Bőr kezi Ballon táskák Kor. 3-50-től 10 K.-ig.
Kézi bőröndök Kor. 1-50-től feljebb.
Női és férfi bőr glace-keztők 1 kor. 1 pár.
Iskola-táskák 30 fillértől feljebb.
Eveszközök, kanál, kés, villa 14 fillér.
Tajtékpipák 1 koronától 15 koronáig.

Szivar- és cigarettaszípkák.
Parfümek és Szappanok nagy választékban.
Szines tálcák 14 fillértől feljebb.
Kenyérfkosarak, Sótartók stb.
Harmonikák 4 koronától feljebb.
Piaczi táskák 60 fillértől feljebb.
Képrámák, Tükrök 14 fillértől feljebb.
Kalitkák Kor. 1-50-től feljebb.

Ébresztő órák 3 korona.
Ruha- és hajkefék 30 fillértől feljebb.
Babák 20 fillértől 15 koronáig.
Zománc-edények, u. m.: bögre, lábas habszedő-kanál, merőkanál, k. és csésze és tányérok nagy választékban.
Fésűk nagy választékban.
Virágvázak nagy választékban.

Michelstädter S. E. & H.
Kizárólag **czipő-raktár.**
Szabott árakkal.
Piacz-utca 40. sz.

Térei József utóda

festék- és zslradék-különlegességek gyári raktára
Debreczen, Hatvan-u. 13. sz. Hochfelder-ház.

Az idény beálltával van szerencsém a n. é. vevőközönségnek dusan felszerelt raktáramból ajánlani u. m.: olaj- és porfestéket, kiváló finom lenolajkenyér, valamint szobapadló és parquett-mázokat a legjobb kivitelben — a legolcsóbb árszámítás mellett.

Továbbá van szerencsém ajánlani Dr. Schönfeld féle Düsseldorf olaj és aquarell-festékeket, ugyancsak hozzávaló festővasznat és cseteket, melyeket helyben kizárólag csak én árusítok.

Magamat a n. é. közönség további jóindulatába ajánlva, vagyok teljes tisztelettel

Térei József utóda.

2 forintért ölenként
kaphatók 160 öles
házhelyek

Csapó-utca végén, részletfizetésre. Felvilágosítás nyerhető: **Fejér Ferencz ügyvéd** irójában a város bérházában.

„ELITE“ fényirda
Piacz-utca 81.

Mindennemű fényképek legszebb kivitelben, a legolcsóbb árak mellett.

Fényképészeti cikkek
gyári raktára.

Globus-tisztító-kivonat
jobban tisztít, mint bármely más tisztító-szer.

Olcsó bevásárlási forrás!

Pásztor Gyula és Társa
vas-, szerszám- és rézaru-kereskedése.
Debreczen, Csapó utca, Bank-ház.

A nagyközönség szives figyelmét van szerencsénk felhívni vas-, acél- és rézaru-kereskedésünkre Debreczen, Csapó-utca elején.

Gazdasági eszközök: Lánzos (Sack) ekék, mindenféle ekészek és kézi szerszámok. Vasboronák, lánzosok. Angol gépszij és gépfelszerelések.

Háztartási cikkek: Takaréktűz-szerek, ollók és zsebkések. Épület- és butorvasalások. — Műszerek minden kézműves számára mérsékelt árak mellett. Épületi vasgerendák és fal-kötő vasak külön ajánlat szerint.

Vadászati kellékek: Vadászfegyverek, revolverek és töltények, ugyancsak mindenféle hozzávaló felszerelések igen jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

VITT ADOLF

uj uridivat, kalap- és cipő-üzletében
Debreczen,

Piacz-u. 19. (Ranunkel-ház).

A legelőnyösebben lehet beszerezni női-, férfi-, és gyermek-cipőket, kalapot, sapkát, fehéreneműt, kesztyűt, nyakkendőt, harisnyát, zsebkendőt, sátabotot és esernyőt stb.

Női kesztyű minden színben, párja 82 kr.

Torna- és bicikli-sapka 30 krtól feljebb.

Női- és férfi-cipők 2 frt 20 krtól feljebb.

Réz fúvóhangszerek

zenekarok részére nagy választékban kaphatók

SCHMIDT S. ö cs. és kir. fensége József Debreczen, Piacz-utca 73.
főherceg udvari szállítója

Honi gyártmány.

Saját műhelyemben készült, legújabb divatu, izléses kivitelű

czilinderek

3 frittól feljebb. Nálam vásárolt czilinderek vasalását mindenkor díjmentesen eszközölöm.

Kemény és puha kalapok

tisztítását és átalakítását jutányosan teljesítem.

ZACHAR S.

kalapos-mester. Debreczen, Piacz-utca 42. (Biedermann-ház.)

Monte Cristo-liqueur.

Nagyszerű különlegesség csodálatos ízű, Gyomorerosztó. Eleveníti és frissíti a szervezetet.

Legmagasabb elismerések.

Kitüntetve 84 elsőrendű éremmel.

Josef Archleb & Comp.
gőz-destillálója Prágában.

Eredeti üvegekben próbaként 2 koronáért utánvétellel küldünk, 4 üveg rendelésénél bérmentve és a csomagolás felszámításánélkül.

Ériási választék

husvéti tojások és cukorkákban,

továbbá:

desszert-cukorkák, cukrozott gyümölcsök, déli gyümölcsök és mindenféle csemegeárúokban.

Házi főzésű barack-, szilva-, málna-, hecsepecs- és egyes gyümölcs-lekvárt, papírhélyu dió, darált mák.

Ajánljuk továbbá állandóan friss és jó áruval szerelt dus raktárunkat, a legolcsóbb árak mellett.

CZEGLÉDY és POLGÁR fűszer- és csemege-üzlete
Debreczen, Piacz-utca 16., a Bika-szállóval szemben.

Friss gyümölcsök és főzelékek.

Luczerna-, bükköny. és répamagvak

legolcsóbb és legjobb minőségben kaphatók **Deutsch Albert és fia** magkereskedésében, Hatvan-utca.

Magyarország leghirnevesebb ásdány-gyógyforrásai a

Bikszádi gyógyvíz mint a drága Selters. A

Sztojikai ásonos a Karlsbadival.

Bérlők: **Almer Lajos és Károly** Nagybánya.

Kapható minden fűszerüzletben.

A gazda- és kertészkedő közönség

szives figyelmébe ajánlom új üzlethelyiségemben **Kossuth-utca 7. sz.** újonnan felszerelt és tetemesen meg bővített

magkereskedésemet

Nagy raktár mindennemű gazdasági magvakban, mint arankamentes francia, olasz és magyar luczerna, queddinburgi répamagvak, takarmányfűmagvak, pázsitmagvak, konyhakerti és virágmagvak

teljesen friss 1901. évi termés 1902. évi vetésre szánva

Kontsek Géza

magkereskedésében
Debreczen, Kossuth-u. 7.

KLYTHIA A BŐR ÁPOLÁSÁHOZ
AZ ARCZSÍN SZÉPÍTÉSÉRE PUDER ÉS FINOMÍTÁSÁRA
Legelőnyösebb toilette, bálí és szalon-puder, fehér, rózsaszín vagy sarga.
Vegyileg elemezve és jónak véleményezve
Dr. Pohl J. J. cs. és kir. professor által Bécsben.
Elismerő levelek a legjobb köröktől minden adaghoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB,
cs. és kir. udvari toilette-szappanok és illatszerek gyára Bécsben.
Főraktár: Bécs, I., Woizeille 3.
Egy adag ára 1 frt 20 kr. Megküldés utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldésé mellett.
Kapható a legtöbb illatszerekkereskedésben, drogériában és gyógyszerüzletben.
Debreczenben Tóth Béla gyógyszerüzletében.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázólszér puha padló számára.
1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer keménypadló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 doboz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók: Szent-Királyi Tivadar ezégnél Debreczenben.

Saját készítményű

kész férfi-, fiu- és gyermek-

ruhák

a legjutányosabb árban a Kistemplom-bazárban

Grünfeld Adolfnál

kaphatók.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszér, amely már több mint 33 év óta megbízható bodörzsölésű alkalmazzatik köszvényél, csúznál és meghúléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czegjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerüzletben kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznel Budapestben.
Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállító. Rudolstadt.